

Warszawa, dnia 03.12.2004 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich

dr hab. Jerzy ŚWIĄTKIEWICZ

RPO-490390-K-906/04/WK

Pan
Prof. dr hab. Wiesław Czyżowicz
Podsekretarz Stanu, Szef Służby Celnej
ul. Świętokrzyska 12
00-916 WARSZAWA

Szanowny Panie Ministrze

Do Rzecznika Praw Obywatelskich zwróciła się Przewodnicząca Federacji Związków Zawodowych Służby Celnej w sprawie niemożności przeprowadzania kontroli przez inspektorów Państwowej Inspekcji Pracy warunków pełnienia służby funkcjonariuszy celnych w Izbach Celnich. Zdaniem wnioskodawcy, funkcjonariusze celni znajdują się w gorszej sytuacji prawnej niż pozostali obywatele, ponieważ nie istnieje organ administracji publicznej, który mógłby w sposób niezależny i obiektywny dokonywać nadzoru oraz kontroli przestrzegania warunków służby, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa i higieny służby.

Sytuacja ta jest skomplikowana z tego powodu, że stosunek służbowy funkcjonariuszy celnych jest stosunkiem administracyjno-prawnym, który jest regulowany ustawą z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (tekst jedn. - Dz.U. z 2004 r. Nr 156, poz. 1641 z późn. zm.), a nie stosunkiem pracy regulowanym przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm). Poglądy doktryny i orzecznictwa bezspornie wskazują, że są to dwie odrębne dziedziny prawa o odmiennych regulacjach prawnych. Jednakże istniejące orzecznictwo sądowe w kwestii stosowania spraw, których materia jest uregulowana w przepisach prawa powszechnego, a w pragmatykach służbowych istnieje brak odpowiedników danej regulacji (luki prawne) - wykazuje na daleko posuniętą rozbieżność. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto pogląd, iż materia ta powinna być wprowadzana do przepisów pragmatycznych za pomocą ich nowelizacji. Z kolei Trybunał Konstytucyjny w przypadku braku regulacji określonej materii w ustawie pragmatycznej

dopuszcza stosowanie odpowiednich przepisów powszechnych. Tymczasem przepisy wyżej powoływanej ustawy o Służbie Celnej nie zawierają regulacji w kwestii opisywanego problemu oraz nie odsyłają do odpowiedniego stosowania norm znajdujących się w innych aktach prawa.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 12 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. - Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147), przekazuję Panu Ministrowi w załączeniu kopię nadesłanej dokumentacji, z uprzejmą prośbą o zbadanie tej sprawy i poinformowanie mnie o sposobie jej rozwiązania.

zał. 4

Z poważaniem

/-/